

Primera part

- 3. La Comissió Comarcal (Baix Llobregat) del PSUC per a l'Alliberament de la Dona. Període 1976-1981**
  - 3.1. Estructura organitzativa de la Comissió Comarcal
  - 3.2. Dones participants a la Comissió Comarcal
  - 3.3. Freqüència i horaris de les reunions de la Comissió Comarcal
  - 3.4. Principals eixos de treball de la Comissió Comarcal

- 4. Trajectòria de la Comissió Comarcal. Documents i transcripció d'apunts de les sessions de treball. Període 1976-1981**
  - 4.1. Any 1976-1977. Creació i inici de la Comissió Comarcal
  - 4.2. Any 1978. Comissió Comarcal. Seqüència de reunions
  - 4.3. Any 1979. Comissió Comarcal. Seqüència de reunions
  - 4.4. Any 1980. Comissió Comarcal. Seqüència de reunions
  - 4.5. Any 1981. Comissió Comarcal. Seqüència de reunions

3. La Comissió Comarcal (Baix Llobregat) del PSUC per a l'Alliberament de la Dona. Període 1976-1981

3.1. Estructura organitzativa de la Comissió Comarcal

La Comissió Comarcal estava constituïda per les dones que havien estat triades com a responsables locals per a l'Alliberament de la Dona de les diferents poblacions de la comarca.

Al PSUC del Baix Llobregat, cada Comissió específica –com per exemple, la que ens ocupa, la de l'Alliberament de la Dona– depenia d'un Comitè, i les persones responsables de cada Comissió específica pertanyien a un Comitè i eren triades per la persona que tenia el càrrec de secretari polític o secretària política o per una altra persona del Comitè que actuava per delegació. Posteriorment, els nomenaments es referendaven per votació en reunions representatives de militants denominades, segons el rang, plenaris, conferències o congressos.

Una responsable local per a l'Alliberament de la Dona era referendada per votació en una conferència o un plenari de la seva localitat, formava part del Comitè local, s'ocupava de la coordinació de les responsables locals i, d'acord amb les seves propostes i les del Comitè local, si es donaven, s'ocupava de la concreció del treball polític en l'àmbit del feminisme i de la coordinació de les responsables de les agrupacions de la seva localitat. Participava en la Comissió Comarcal en representació de la seva organització local i en plenaris d'àmbit local. En tant que militant, si era escollida per votació, assistia com a delegada a conferències i congressos d'àmbit comarcal, nacional i estatal.

Una responsable comarcal per a l'Alliberament de la Dona era referendada per votació en una Conferència Comarcal i passava a formar part del Comitè Comarcal; s'ocupava de la coordinació de les responsables locals i, d'acord amb les seves propostes i les del Comitè Comarcal, si es donaven, definia el treball polític en l'àmbit del feminisme del PSUC del Baix Llobregat. Participava a la Comissió Nacional per a l'Alliberament de la Dona en representació de la seva comarca i en conferències i comissions específiques d'àmbit nacional i estatal. En tant que militant, si era escollida per votació, assistia com a delegada a conferències i congressos d'àmbit nacional i estatal i podia pertànyer al Comitè Central.

Una responsable nacional per a l'Alliberament de la Dona era referendada per votació en un Congrés i passava a ser –en el cas que no ho fos– membre del Comitè Central. Podia pertànyer al Comitè Executiu. Coordinava el treball de les Comissions Comarcals i de ciutats –l'Hospitalet i capitals de província– de Catalunya i, d'acord amb les seves propostes i les directrius del Comitè Central i del Comitè Executiu, si es donaven, concretava el treball polític en l'àmbit de Catalunya. Participava en representació del PSUC a la *Comisión para la Liberación de la Mujer* del PCE, d'àmbit estatal, constituïda per representants de cada nacionalitat i regió de l'Estat espanyol. Com a membre del Comitè Central, participava en conferències i congressos d'àmbit nacional i estatal.

Les dones integrants d'una Comissió Comarcal, de Ciutat o Nacional podien ser escollides per formar part del Secretariat Comarcal, de Ciutat o Nacional, que normalment es constituïa quan la responsabilitat en qüestió generava un important volum de feina.

El Secretariat d'una Comissió per a l'Alliberament de la Dona era un nucli discret de persones, que tenia l'encàrrec de gestionar els acords de la Comissió i fer noves propostes.

A les Comissions per a l'Alliberament de la Dona també hi participaven altres dones, de manera puntual o habitual, que no hi eren en virtut de la seva representació orgànica –pel fet de ser militants i electes–, sinó que es tractava d'altres professionals, persones expertes, que podien aportar idees i propostes al tema sobre el qual es debatia en aquell moment.

L'estructura que acabem de descriure es respectava totalment en l'àmbit electoral (local, comarcal, nacional, estatal); en l'àmbit del

treball no sempre s'actuava per escalafons. Cada Comissió, en virtut del context polític en el qual es trobava la seva organització, dels perfils de les persones que la componien i de la seva trajectòria i situació personal, generava diferents iniciatives. El Baix Llobregat va tenir un paper qualitativament i quantitativament significatiu en el gruix del PSUC, també en l'àmbit del feminisme i de les Comissions per a l'Alliberament de la Dona, tant per les idees aportades com per la redacció de documents, la participació en campanyes i discussions i el foment de nuclis de dones a cada localitat.

Iniciatives sorgides al Baix Llobregat van ser tractades a la Comissió Nacional i al seu Secretariat, també a la *Comisión de Mujeres del Comité Central* del PCE, amb la mateixa fluïdesa i naturalitat que les generades en altres llocs de Catalunya i d'Espanya arribaven i eren aplicades a la nostra comarca.

3.2. Dones participants a la Comissió Comarcal

Com ja s'ha dit a la introducció d'aquest text, la relació de dones participants a la Comissió Comarcal, que s'incorpora a continuació per ordre alfabètic, s'ha obtingut a partir de les llibretes que hem conservat. Malauradament, en aquesta llista no hi són totes les dones amb les quals vam treballar; donada l'herència de la clandestinitat, sovint, en lloc del nom de la persona s'hi posava el de la localitat que representava o bé únicament el nom propi, sense cognoms:

Alcántara, Irene (Sant Feliu de Llobregat). Aunió,⁵ Isabel (Cornellà de Llobregat). Ávila, Segunda (Sant Boi de Llobregat). Balaguer, Carmina (el Prat de Llobregat). Ballesteros, Clotilde (Esplugues de Llobregat). Benavent, Ma Rosa (Sant Vicenç dels Horts). Bernal, Rosa (Castelldefels). Cano, Conchi (Castelldefels). Català, Genoveva (Molins de Rei). Centellas, Mercè (Olesa de Montserrat). Comellas, Maria (Sant Feliu de Llobregat). Córdoba, Victoria (Sant Joan Despí). Díez, Julia (Martorell). Esteve, Aurora (Sant Vicenç dels Horts). Estruch, Marta (Sant Joan Despí). Fabregat, Montserrat (Molins de Rei). Fernández,

---

5. Isabel Aunió Morro (Badajoz, 1952 - Cornellà, 2004): responsable de la Comissió Local de Cornellà, responsable de la Comissió Comarcal, 1976-1977; membre de la Comissió Nacional; membre del Comitè Central del PSUC.

Josefina (Cornellà de Llobregat). Fernández, Mercè (Sant Feliu de Llobregat). Ferrés, Marta (Esplugues de Llobregat). Fontova, Pili (Viladecans). ??, Guadalupe (Pallejà). Guàrdia, Júlia (Viladecans). Jiménez, Rosario (Gavà). Junqué, Margarida (Sant Feliu de Llobregat). Macià,⁶ Pilar (Sant Boi de Llobregat). Maestre, Angelina (Sant Feliu de Llobregat). ??, Maria (Martorell). Melcón, Julia (Cornellà?). Mora, Feliciana (Sant Boi de Llobregat). Moyano, Encarna (Sant Andreu de la Barca). Moyano, Maribel (Sant Andreu de la Barca). Ortíz, Montserrat (Vallirana). Pelegrín, Maruja (el Prat de Llobregat). Pérez, Carmen (Cornellà de Llobregat). Pérez, Conchi (Castelldefels). Pérez, Mercedes (Castelldefels). Pujol, Isabel (Molins de Rei). Pujol, Rosa (Martorell). Salazar, Mariana (Sant Boi de Llobregat). Soldevila, Maria (??). Torres, Mercedes (Vallirana). Velarde, Pura (Cornellà de Llobregat).

Les dones que van resultar escollides per constituir el primer Secretariat de la Comissió Comarcal (1980) per a l'Alliberament de la Dona són: Genoveva Català (Molins de Rei), Julia Díez (Martorell), Marta Estruch (Sant Joan Despí), Pilar Macià (responsable comarcal), Maribel Moyano (Sant Andreu), Encarna Moyano (Sant Andreu), Carmen Pérez (Cornellà), Mariana Salazar (Sant Boi).

3.3. Freqüència i horaris de les reunions de la Comissió Comarcal

Hi va haver una evolució en aquests aspectes. Inicialment, la Comissió Comarcal es reunia una vegada al mes o cada dos mesos. Després, a mesura que es va anar incrementant i diversificant el treball i va augmentar el nombre de representants a la Comissió, les reunions eren cada mes o cada 15 dies.

L'horari s'anava modificant en funció de les necessitats. La Comissió es reunia a les set o quarts de vuit de la tarda i també alguns

---

6. Pilar Macià Querol (Lleida, 1952): responsable de la Comissió Local de Sant Boi, 1977-1979; responsable de la Comissió Comarcal del Baix Llobregat, 1978-1981; participant a la Comissió Nacional, per delegació, a partir d'octubre de 1977; membre de la Comissió Nacional, 1978-1981; membre del Secretariat de la Comissió Nacional, 1979-1981; membre del Comitè Central del PSUC, desembre de 1980 - novembre de 1981. És dona de baixa del PSUC el novembre de 1981.

dissabtes al matí. La seu de la Comissió Comarcal era la mateixa que la del Comitè Comarcal; en la primera etapa, les reunions es feien a Sant Feliu de Llobregat i, posteriorment, amb el canvi de seu, a Sant Boi de Llobregat.

En les reunions, normalment cada dona prenia els seus apunts, que després traslladava a l'organització a la qual pertanyia. A poc a poc es va anar introduint el costum de fer actes i enviar-les a cada Comitè Local amb la finalitat que homes i dones coneguessin els temes que ens ocupaven i els acords a què havíem arribat. Arribar a més persones va ser també el motiu pel qual la redacció es feia en castellà; a les reunions cada dona utilitzava la llengua que li era més propera.

El març de 1980, després de tres eleccions (Parlament de l'Estat, municipals, Parlament de Catalunya) i per poder atendre els diversos sectors, al Comitè Comarcal es va acordar crear un Secretariat de la Comissió Comarcal per a l'Alliberament de la Dona. El Secretariat, constituït per 10 dones, havia d'ocupar-se de les tres àrees següents: organització, moviment obrer i, conjuntament, moviment popular i política municipal.

A més a més de les reunions de les comissions i de les pròpies idees i necessitats, les nostres fonts d'informació eren també:

- Lleis presentades pel grup parlamentari comunista.
- Llibres i ponències de prestigioses feministes –no hi havia Internet, però si una xarxa de contactes, que ens facilitaven l'accés a textos francesos i italians, preferentment, pels idiomes que enteníem.
- Assistència a xerrades i conferències organitzades per la Coordinadora Feminista de Barcelona i la Coordinadora Feminista Estatal.
- Les aportacions de la Coordinadora Feminista del Baix Llobregat.
- I també articles de premsa que ens encoratjaven a actuar, a recordar-nos que hi havia necessitats a la resolució de les quals podíem contribuir.

3.4. Principals eixos de treball de la Comissió Comarcal

Molt en síntesi, podem dir que la Comissió Comarcal (1976-1981) va basar la seva actuació pràctica en:

Participació en les discussions i en la comunicació dels treballs relatius a lleis:

- Avortament.
- Constitució.
- Despenalització d'anticonceptius i Amnistia per a la dona.
- Divorci.

Iniciatives específiques en:

- Definició de línies d'actuació en l'àmbit comarcal.
- Planificació familiar.
- Programes electorals.
- Redacció de materials.
- Intervencions en mítings i campanyes electorals.
- Impuls a l'organització de comissions del PSUC per a l'Alliberament de la Dona en l'àmbit local.
- Ampliació de la Comissió Comarcal i creació d'un Secretariat.
- Participació en la Comissió Nacional per l'Alliberament de la Dona.
- Participació en el Secretariat de la Comissió Nacional per l'Alliberament de la Dona.
- Participació en conferències comarcals, nacionals i estatals específiques.
- Participació en les Festes de Treball (1978 i 1979 al Baix Llobregat, 1980 i 1981 a nivell de Catalunya) amb un estand específic de la Comissió.
- Creació i participació en el Moviment de Dones del Baix Llobregat, a nivell de localitat (grup de cada localitat) i de comarca (Coordinadora Feminista del Baix Llobregat).

4. Trajectòria de la Comissió Comarcal (Baix Llobregat) del PSUC per a l'Alliberament de la Dona. Període 1976-1981

Tot seguit se seqüencien les reunions de la Comissió Comarcal, de la Comissió Nacional i algunes altres a les quals vam participar en funció de les respectives responsabilitats al PSUC. S'han transcrit literalment, sense haver-se'n corregit ni l'ortografia ni la gramàtica, el contingut de les llibretes d'apunts de les reunions. Els textos transcrits literalment estan marcats amb color gris.

4.1. Anys 1976 -1977. Creació i inici de la Comissió Comarcal

De moment no podem donar una data exacta de creació. A partir dels testimonis orals de Maruja Pelegrín Torrente (militant del Prat de Llobregat) i de Lluís Farré López (secretari d'organització del Comitè Comarcal entre 1974 i 1978, aprox.) sembla que la Comissió Comarcal per a l'Alliberament de la Dona s'hauria constituït després de la primera diada de l'11 de setembre a Sant Boi i abans del desembre d'aquell any.

L'octubre de 1976, a Madrid, el PCE, realitza la *I Conferència sobre la Cuestión Femenina* i en el document [A2C3Ap7N357a-j](#) es recull l'informe aprovat en la *I Conferència*.

Es pensa (Farré, Pelegrín) que la constitució de la Comissió Comarcal es va produir l'octubre o el novembre de 1976, quan es va nomenar com a responsable Isabel Aunió Morro (1952-2004), treballadora de Siemens, dona activa a les Comissions Obreres i perta-

nyent a la *Comisión de Mujeres del PSUC* de Cornellà. I és molt probable que el nomenament estigués relacionat amb l'assistència a la II Assemblea del PSUC sobre l'Alliberament de la Dona, una reunió clandestina que es va celebrar el 28 de novembre d'aquell any a Barcelona, en uns locals parroquials.

Inicialment i d'acord amb la documentació que tenim, la Comissió rep diferents denominacions: *Comisión de Mujeres*, Comissió de Dones, Comissió de la Dona del Comitè Comarcal del PSUC del Baix Llobregat. Posteriorment, el 1978, quedarà establerta com a Comissió Comarcal (Baix Llobregat) del PSUC per a l'Alliberament de la Dona.

La primera Comissió s'organitza amb dones militants que participen a vocalies d'associacions de veïns, a moviments socials i al moviment obrer. Per a la denominació de responsable, l'accent recau fonamentalment en el moviment obrer, el que ha fet fort el PSUC a la comarca.

El primer any de feina (1976-1977), entre la clandestinitat i la legalització del PSUC, la Comissió realitza diverses discussions i elabora documents, treballa en la campanya electoral a cada localitat i a nivell comarcal, prepara material, organitza la participació en els primers mítings de la democràcia per a les eleccions del 15 de juny de 1977, planteja i duu a terme el I Plenari de Dones del PSUC del Baix Llobregat, participa al Congrés del PCE i a la Comissió Nacional per a l'Alliberament de la Dona.

11 de març de 1977

Inauguració del Consultori de Planificació de la Natalitat del Prat de Llobregat. «*El consultorio de Planificación de la Natalidad de nuestra localidad nació impulsado por la vocalía de mujeres de la A.V. "Llevant", tras varios ciclos de charlas sobre anticoncepción y sexualidad*». Aquest és l'encapçalament d'un informe elaborat el maig de 1979, data en la qual l'hem incorporat. La Vocalia de Llevant era molt activa, hi participaven Carmina Balaguer i Maruja Pelegrín. A tall d'exemple podem recordar que 22 dones d'aquesta vocalia van anar a les I Jornades Catalanes de la Dona (1976).

Obrir i tirar endavant aquest consultori no era només un repte per facilitar la planificació a les dones, era també exposar-se a possibles penes de presó. Els anticonceptius no s'havien legalitzat, i tant les

consultores que hi participaven com els metges Guillem Hernández, Maribel Núñez, Antón Vallés, que hi passaven consulta i assessoraven el procés, corrien perill d'inhabilitació professional.

[A2C1Ap6N222b-c](#), Article a *El País*: «Los Anticonceptivos», 20 de febrer de 1977.

Multa de 2 milions de pessetes.

9 d'abril de 1977

Legalització del PCE.

3 de maig de 1977

Legalització del PSUC.

8 de maig de 1977

Es realitza a Gavà (Baix Llobregat), al Càmping de la Tortuga Ligera, la festa de celebració per la legalització del PSUC. No tenim constància de cap activitat específica de la Comissió Comarcal en aquesta festa.

Juny de 1977

Díptic propaganda electoral (elaboració *Comisión de Mujeres* de Cornellà).

[A2C3Ap1N320a-b](#)

8 de juny de 1977

Primer míting electoral del PSUC de Sant Boi de Llobregat.

[A3C2Ap7N547a](#), Cartell.

[A2C3Ap1N319a-k](#), Text llegit per Pilar Macià Querol (PMQ).

En la redacció probablement s'utilitzen com a referència:

- El document [A2C3Ap4N334a-g](#), *Por la liberación de la mujer, llamamiento del Partido Comunista de España*.
- L'article [A2C3Ap1N318](#), *La dona davant de les eleccions*, de Montserrat Roig, publicat al *Diario de Barcelona* el 28 de maig de 1977.

15 de juny de 1977

Primeres eleccions generals al Congrés dels Diputats.

2 de juliol de 1977

IX Congrés del PCE (Madrid).

[A2C3Ap4N335a-f](#), *Por la liberación de la mujer, llamamiento del Partido Comunista de España.*

[Credencial](#) per al IX Congreso del PCE. PMQ hi assisteix amb la delegació del Baix Llobregat.

14 de juliol de 1977

A la mesa interina del Congrés dels Diputats. «*Los diputados pertenecientes a los partidos PCE-PSUC tienen el honor de presentar ante esta Mesa la proposición de Ley sobre Amnistía referida a los delitos de adulterio, aborto y propaganda y difusión de anticonceptivos que se acompaña a este escrito*».

[A2C2Ap2N260a-c](#)

26 d'agost de 1977

Es fa una reunió comarcal amb els responsables polítics o/i les persones, preferentment dones, representants de cada localitat per tal de preparar el *I Pleno de mujeres del PSUC del Baix Llobregat*.

Hi assisteixen 11 localitats, d'un total de 23. Segons l'ordre que figura als apunts: Sant Boi, Gavà, Cornellà, el Prat, Castelldefels, Sant Joan Despí, Sant Feliu, Sant Just Desvern, Sant Vicenç dels Horts, Martorell (no hi ha cap dona [s'entén militant per a l'alliberament de la dona]), Vallirana.

S'acorda realitzar, al final de setembre, una Assemblea Comarcal de Dones.

Es comenten els temes:

- 1) Valoració eleccions per la dona
- 2) Vocalies de dones
- 3) Municipals
- 4) Mov. d'Alliberament de la Dona?
- 5) Mov. obrer
- 6) Estruct. Organitz. al partit
- 7) Casal de la Dona (es pot o no?)

No deixar les vocalies fins que no tinguem altra cosa

- 8) Dones a fàbriques
- 9) Dones a conselleries

Dones a prb. esp.>> casal (seria el substitutiu?)

LLIBRETA 4

2 d'octubre de 1977

I Pleno de mujeres del PSUC del Baix Llobregat, realitzat a la Casa de la Cultura de Sant Boi de Llobregat.

La Comissió Local de Sant Boi, en representació de la Comissió Comarcal, havia fet les convocatòries:

[A2C3Ap2N322a](#), *Carta a las camaradas*

[A2C3Ap2N321a](#), *Carta a los camaradas*

LLIBRETA 4 (els manuscrits d'aquestes cartes)

L'obertura de la sessió la realitza Francesc Baltasar Albesa, secretari polític del PSUC del Baix Llobregat.

Fotografies: La taula que llegeix les ponències i modera el debat està formada per: Isabel Aunió (responsable comarcal), Cándida ?? (Castelldefels), Mercè Fernández (responsable de Sant Feliu), Pilar Macià (responsable de Sant Boi), Maruja Pelegrín (responsable del Prat de Llobregat).

L'ordre del dia de la sessió comprèn els punts següents:

La mujer ante las elecciones.

La mujer en el trabajo y como «ama de casa».

Perspectivas organizativas a nivel de Partido.

[A2C3Ap2N323a-j](#), Document aportat per la Comissió Comarcal i que es va llegir al *I Pleno de mujeres del PSUC del Baix Llobregat*.

LLIBRETA 4

6 d'octubre de 1977

En la reunió de la Comissió de Sant Boi per a l'Alliberament de la Dona, es fa la valoració de la I Jornada de Dones del PSUC per portar-la a la Comissió Comarcal.

La valoració és positiva pel fet que hi han assistit unes 200 dones, la majoria mestresses de casa, entre militants i companyes de militants. També es valora positivament la presència del Comitè Comarcal, com un símptoma d'interès, ja que pràcticament tots són homes i tenen càrrecs de direcció política.

Es constata que no hi ha hagut gaire discussió. Es pensa que aquesta jornada ha permès a les assistents prendre consciència del seu paper com a dones.

LLIBRETA 4

Algun dia (15?) d'octubre de 1977

Es fa una reunió ampliada (?) de la Comissió Nacional per a l'Alliberament de la Dona, una Conferència per a les dones de Catalunya (?).

A la taula hi ha: Mercè Olivares (l'Hospitalet), Matilde (Girona), Dolores Calvet (responsable de la Comissió Nacional), Antoni Gutiérrez Díaz (secretari general del PSUC).

Hi assisteixen dones representants de 24 llocs diferents. Pel Baix Llobregat hi va PMQ, per delegació d'Isabel Aunió.

Temes que es tracten:

- 1) Situació actual (Llei d'Amnistia, Pactes de la Moncloa, Govern de Catalunya...)
- 2) Composició del movim. a Catalunya
- 3) Possibilitat d'un moviment feminista
- 4) Presència del Partit entre les dones
- 5) Situació de la dona davant les lleis

En els apunts de la LLIBRETA 4, hi ha a continuació, l'anotació següent:

IV Congrés i el que sembla la proposta del que es denomina Comissió de Dones de Catalunya (15 dies, 1 mes, 1 mes i mig) i el que sembla la llista de representants territorials a la Comissió: Barcelona (Responsable de Barcelona, Mov. Popular, Mov. Obrer), Baix Llobregat, Bages, Vallès (Oriental, Occidental), Tarragona, Lleida, Girona, Hospitalet, Reus, Comarques de Lleida

27 d'octubre de 1977

Reunió de la Comissió Local de Sant Boi.

Ordre del dia:

- 1) Informació Comissió de Catalunya
- 2) II Conferència del Baix Llobregat/ IV Congrés
- 3) Discussió del Projecte programa als pobles- Com s'ha fet la resolució?
- 4) Campanya comarca

LLIBRETA 4

28 d'octubre de 1977 (?)

S'està fent l'Escola de Formació del PSUC de Sant Boi.

[A3C1Ap3N477](#), Xerrada: «EL PSUC Y LA LIBERACIÓN DE LA MUJER».

29 d'octubre - 1 de novembre de 1977

IV Congrés del PSUC.

[Credencial](#) de PMQ per al IV Congrés.

5 de novembre de 1977

Reunió de la Comissió Comarcal.

Temes que es tracten:

- 1) Document aportat per Isabel Aunió:
[A2C3Ap3N329a-n](#) *Documento del Partido sobre las Tareas de la mujer, en relación al movimiento obrero, para su discusión y aprobación.*
- 2) Conferència Comarcal
- 3) Formes de treball amb les dones ("a nivell de Partit no hi ha una experiència", "Per què les dones no militen avui al Partit"?).
- 4) Divorci

LLIBRETA 4

26 de novembre de 1977

V Ple Local de Sant Boi; proposta de Comitè local. [Llista de candidatures](#).

28 de novembre de 1977

Reunió de la Comissió Comarcal.

Temes que es tracten:

- 1) Planing del Prat - metges
- 2) Divorci

LLIBRETA 4

2 de desembre de 1977

Camera dei Deputati N1919. Proposta di Legge. Nuove norme a tutela della libertà sessuale.

[A2C2AP2N261a-g](#)

Entre 1977 i 1979 (?)

[Credencial](#) de PMQ per a la III Conferència del PSUC del Baix Llobregat.

[Credencial](#) de PMQ per a la IV Conferència del PSUC del Baix Llobregat.

4.2. Any 1978. Comissió Comarcal, seqüència de reunions**Gener (?) de 1978**

Amnistia per a la dona. Algunes consideracions sobre les lleis civils: divorci; lleis penals: avortament, i lleis laborals. Material d'estudi elaborat per la Comissió Nacional per a l'Alliberament de la Dona (Comissió Tècnica).

[A3C2Ap1N495a-j](#)

Gener-febrer (?) de 1978

Lluís Farré López (secretari d'organització del Comitè Comarcal entre 1974 i 1978) convoca una reunió de la Comissió Comarcal al local del Comitè Comarcal del PSUC del Baix Llobregat, a Sant Feliu de Llobregat.

La reunió té l'ordre del dia següent:

- 1) Elecció de Responsable Comarcal de la Dona
- 2) Caire que ha de tenir la Comissió

Hi assisteixen les dones representants de les localitats: Cornellà, Sant Boi, Sant Feliu, Sant Vicenç dels Horts. Pel Comitè Comarcal hi és Lluís Farré López.

Els temes tractats i els acords presos:

1) Elecció de Responsable Comarcal de la Dona

En substitució d'Isabel Aunió Morro, que ha renunciat per motius de feina i d'índole familiar, es tria com a responsable comarcal a Pilar Macià Querol (responsable de la Comissió de Sant Boi, que ja ha assistit a les reunions de la Comissió Comarcal i a les de la Comissió Nacional, aquí per delegació de la Responsable Comarcal),. La nova responsabilitat ho és per a la Comissió Comarcal per a l'Alliberament de la Dona.

[Amb posterioritat, en reunió del Comitè Comarcal del 6 de març de 1978, els responsables polítics de la comarca referenden el nomenament de PMQ com a responsable de la Comissió del Baix Llobregat per a l'Alliberament de la Dona. Es fa així a petició de PMQ perquè fa pocs mesos s'ha fet la Conferència del Baix Llobregat, en la qual la persona escollida per a aquesta tasca és Isabel Aunió Morro (LLIBRETA 3)].

2) Caire que ha de tenir la Comissió

(LLIBRETA 3) Pilar Macià explica la proposta d'objectius d'una comissió comarcal de treball feminista. En síntesi:

- Fer treball ideològic.
- Fins ara les dones ens hem obert molt poc a la resta del partit.
- La nostra feina ha passat fonamentalment per la crítica al partit i poc per un esforç d'elaborar una alternativa.

Cal tenir en compte 2 nivells:

- a) Partit (donar sortida a la Comissió de dones fins i tot a nivell de Partit)
  - Orientar els Comitès Locals (Xerrades,⁷ informes de totes les

7. Periòdiques: Constitució (Dolors Calvet) amb la participació dels responsables polítics.

discussions) per a la discussió. Amb la tendència de que a cadascuna de les localitats hi hagi una comissió i una responsable de treball feminista.

- Conèixer el número de dones que militen a cada localitat, edat, nivell de participació al partit i predisposició al treball amb dones. Focalitzar l'atenció en les properes eleccions municipals
- Garantir un servei d'arxiu, pel·lícules, biblioteca bàsica. Oferir quelcom de profitós a les localitats que tenen dificultats.
- Relació amb les noies de la JCC (Joventuts Comunistes de Catalunya)

b) Projecció fora del Partit

- 1) Moviment Obrer
- 2) Moviment Popular

1) Moviment Obrer

Resultat de les eleccions sindicals, fer-ne una valoració i enviar un informe als pobles.

Sindicalisme i treball feminista.

Fàbriques amb agrupació de Partit fer-hi una comissió Feminista.

Dones del partit que participen a CCOO.

Reunió a fer amb el m.o.

2) Moviment Popular

Vocalies de dones a Associacions de Veïns. Com està als pobles?

Discussió Casal de la Dona — convidar a algú que ja el tingui muntat —.

Impulsar cursets de Planificació familiar — Donar una alternativa al Prat de Llobregat (en el sentit de facilitar el treball del Centre de Planing⁸ i estendre la idea a la resta de pobles de la comarca)—

8. [Es pot ampliar la informació sobre el Centre de Planificació del Prat de Llobregat llegint el llibre: *La conquesta de la llibertat de les dones, història d'un compromís amb la Planificació Familiar*. Ajuntament del Prat, 2007. Guió i continguts: Eva Gou (Drac Màgic).

Reunió a fer amb els que
es dediquen al mov. popular

Cal fer un treball de cara al 8 de març.

Informació dels actes que es preparen a Sant Boi i a Sant Feliu.

Informació de l'acte que està previst pel 19 de març, a les 11 del matí al Palau de Congressos (Montjuïc) en Homenatge a les dones antifeixistes.

20 de febrer de 1978

La Constitución y la mujer. Emmiendas, referentes a la mujer que el Grupo Parlamentario Comunista (PSUC-PCE) ha presentado al Proyecto de Constitución. Documento elaborado por la Comissió Nacional per a l'Alliberament de la Dona.

[A2C3Ap6N355a-i](#)

7 de març de 1978

Acte a la Casa de la Cultura de Sant Boi, en commemoració del 8 de març.

[A2C3Ap7N358a-b](#), Article a la revista *La Veu de Sant Boi*.

[A3C2Ap7N559](#), Cartell de l'acte.

19 de març de 1978

Homenatge a la dona lluitadora antifeixista organitzat per la Comissió Nacional per a l'Alliberament de la Dona.

Fotos de la placa: La Comissió Nacional va lliurar una placa a cada dona homenatjada. Les fotografies que ocupaven l'escenari van ser cedides per Pilar Aymerich.

[A3C1Ap3N460](#), Article al *Diario de Barcelona*, 21 de març de 1978.

[A3C1Ap3N461](#), Article al diari *Avui*, 21 de març de 1978.

10 d'abril de 1978

Reunió de la Comissió Comarcal per a l'Alliberament de la Dona amb l'ordre del dia següent:

I també *l'Homenatge a Carmina Balaguer i Maruja Pelegrín* realitzat en motiu de la Trobada de Dones –2006– a Barcelona, Sabem Fer i Fem Saber. Power-Point realitzat per Marta Estruch i Pilar Macià.

- 1) Consell Nacional de la Dona
- 2) Fitxer, convocatòria, acta, Castelldefels
- 3) Informació sindical
- 4) Estudi comarca: Prat, Gavà, Castelldefels

Per iniciativa de la Comissió Comarcal del PSUC es convoca, el 16 de maig de 1978, la primera reunió de dones de diverses forces polítiques per organitzar la I Jornada de Dones del Baix Llobregat, de la qual naixeria la CFBL –Coordinadora Feminista del Baix Llobregat– (LLIBRETA 3).

12 de maig de 1978

Resum d'una reunió de la Comissió Nacional realitzada el 6 de maig de 1978 i nova convocatòria per al 27 de maig de 1978.

[A3C2Ap1N487](#)

Maig de 1978

Especial Baix Llobregat. Diversos articles a la revista *Treball*, inclou: el Moviment per l'Alliberament de la Dona al Baix Llobregat.

[A2C1Ap6N223a-b](#)

27 de maig de 1978

Reunió de la Comissió Comarcal del PSUC per concretar aspectes de cara a la realització d'una I Jornada de Dones del Baix Llobregat.

- 1) Metodologia per a la discussió (organització de la 1ª Jornada de Dones del Baix)
- 2) Situació de la dona/sexualitat
- 3) Mov. Obrer i Camp
- 4) Constitució
- 5) Coordinació
- 6) Organització

1- Metodologia per a la discussió (organització de la 1ª Jornada de Dones?)

- Marcar temps (blocs de temes)
- D'acord amb els blocs

- Ens deixarem moltes coses però no podem fer més que apuntar una sèrie de problemes que avui patim les dones: donar més prioritat al debat.
- [mitj. de comunicació, legislació, família, ensenyament, sexualitat (homosex., llei de perillositat social): violació, prostitució....]
- Fer una relació dels pobles on hi ha dones que treballin (tipus de convocatòria)
- Només descriure experiències allà on siguin necessàries (Voc. de dones, grups de dones, convenis, Planificació)
- Ponències molt curtes
- Grups de treball i treballar a ritme accelerat

2- Situació de la dona/sexualitat

Fer una introducció de tipus general marcant els punts esmentats abans i concretar-ho a nivell de comarca amb:

- Vocalies
- Ass. de pares
- Grups de dones
- Planif. Familiar
- Sexualitat no és maternitat
- Dona i família i educació
- Dona i barri

3- Dona i treball

- Societat capitalista- societat socialista per què treballen les dones?
- Plusvàlua
- Divisió del treball
- Exèrcit de reserva
- Organització de les dones: sindicats, fàbriques (eleccions sindicals)
- Convenis
- Reivind. més importants CCOO
- Dret de treball
- Dret de salari

Camp: marc socio-econòmic on es desenvolupa la seva vida i el seu treball

- Context ideològic que li fa acceptar passivament la seva situació
- Organitzacions sindicals (quantes dones hi ha al Baix?)
- Fer una referència de la dona al camp en parlar de dona i educació

Experiències de treball

4- Constitució

- Fer una introducció general a la Llei/República
- De consens
- No resoldrà ni d'aprop la problemàtica de la dona
- Informació per als anticonceptius
- Mobilització en defensa de l'avortament i del Divorci
- Educació
- Igualtat
- Amnistia per a la Dona (només adulteri i amistançament)
- Filiació igual
- Mare soltera

5- Coordinació

- Per què és necessària una coordinació?
- Vetllar per la "puresa" feminista de la comarca. Unitària
- Marc de reflexió i de comunitat d'experiències
- Focus d'irradiació a la comarca.
- Vinculació amb la Coord. Feminista. B(Barcelona). I amb tots aquells grups de dones que lluitin pel seu alliberament
- Informació, discussió, campanyes
- Agrupar a totes les dones de totes les localitats
- Pressió davant l'Ajuntament
- LOCAL

6- Organització

- Finançament de la jornada
- Propaganda
- Difusió de materials

29 de maig de 1978

[Instància](#) demanant permís per a la celebració de la I Jornada de Dones del Baix Llobregat.

[A1C1Ap2N8a](#), Resposta del 26 de juny de 1978, d'autorització de l'Ajuntament de Sant Boi per a la celebració de la I Jornada de Dones del Baix Llobregat.

Maig- juny de 1978

Hacia la I Conferencia Provincial de Madrid sobre la Mujer (Federación Centro PCE).

[A2C3Ap5n336a-f](#)

1 de juny de 1978

Reunió amb totes les persones dels diferents partits i organitzacions amb qui s'ha pogut contactar a nivell de comarca per tal de realitzar la I Jornada de Dones del Baix Llobregat.

Localitats representades: Castelldefels, Cornellà, el Prat, Esplugues, Sant Andreu, Sant Boi, Santa Coloma, Sant Feliu, Sant Just.

Organitzar els grups per anar a parlar als diferents mitjans de comunicació:

Cornellà: Pura, Conxita

Sant Feliu: Margarida

Sant Boi: Mercè, Pilar

Sant Just: Lluïsa, Queti

Castelldefels: Glòria

R. Penínsular (2 de juny a les 7 de la tarda)

R. Miramar (dilluns a les 15h)

R. España (15 de juny)

R. Barcelona (15 de juny, 26 de juny)

Ràdio 4

Mundo (trucar el dilluns i donar ja l'article)

Correu Català (demà ho sabré)

T.V. (a partir del 7)

Telexprés (demà –dimecres-)

U. Pagesos (dimarts 6, 9 nit)
Llibreria de les dones

Jornada: 10h-1h i de 4h- 7h
Música: cassette/tocadiscos
2 Pancartes (dins i fora) 1ª Jornada de Dones del Baix Llobregat
i Cap a una coordinadora de dones del Baix Llobregat
ciclostilar>>voluntat
pegatines: 2000= 5.900pts; 3.000= 8.000pts
futlletons 20.000= 21.000pts

Dilluns, 12 a les 8h de la nit a Sant Feliu invitacions, Organització
Divendres 9, 2/4 de 8 Treball
Planificació familiar>>diners/ 1 dona el Prat
Sant Feliu>>
Mercè Marçal>>PSAN

PEGATINES + FULLS
10.800 PSUC (Rebut)
Rufino: 200 pegatines (Rebre)
1.250 Cornellà (Rebut)
675 Sant Feliu (Rebut)
2.700 PSAN (Rebut)
675 OEC
1.350 MCC
6.650 CCOO
1.350 El Prat

LLIBRETA 3

[Comprovant](#) dels diners dipositats pel PSUC.

2 de juny de 1978

A la Mesa del Congreso de los Diputados. Proposición de Ley sobre Divorcio. Ramón Tamames Gómez, Secretario del Grupo Parlamentario Comunista.

[A1C2Ap3N125a-k](#)

17 de juny de 1978

Acta d'una reunió de «canvis» en la Comissió Nacional per a l'Alliberament de la Dona.

Ordre del dia:

1) Valoració de la 1ª Conferència del PSUC i del IX Congrés del PCE, en quant a la participació de les dones, i anàlisi de la resolució sobre la Tesi 8.

2) Comissió de la dona del CC del PCE.

3) Anàlisi de la situació organitzativa del front de la dona dins del Partit i la seva relació amb les organitzacions de masses.

[A3C2Ap3N503a-c](#)

22 de juny de 1978

Reunió amb totes les dones dels diferents partits i organitzacions amb qui s'ha pogut contactar a nivell de comarca per tal d'ajustar aspectes d'organització de la I Jornada de Dones del Baix Llobregat.

[Amb posterioritat es va fer una altra reunió per continuar aquesta. Als apunts no hi ha constància de la data.]

Pobles assistents (10): Sant Andreu de la Barca, Esplugues, Cornellà, Sant Feliu, el Prat de Llobregat, Sant Just, Viladecans, Sant Boi, Molins de Rei, Martorell.

Propaganda als pobles el dia abans

Diners entregats	Falten
1.250 dones de Cornellà	6.650 CCOO
675 dones de Sant Feliu	1.350 dones del Prat
2.700 PSAN	
10.800 PSUC	8.000
15.425	
1.350 MCC	
675 OEC	
17.450	
Total 25.450	

Total llibreria: 25.900

Entregat: 15.000

Per entregar: 10.900

ORGANITZACIÓ:

Dins el local:

1 pancarta + 2 fustes

tenderete (Mercè)

beguda (homes)- deixar net el local - cendrers

música (discs)

guarderia (PSUC+PSAN+MCC) - Jocs

ponències ciclostilades (passar a màquina, ciclostilar) (25 pts)

pegatines (si en queden)

fulls control de dones que venen:

Nom				
Adreça	Localitat	Telèfon	Estat civil	Fills
Feina	si o	no	(al Baix)	
Quina				
Afiliació	a Partit	o Sindicat	Si/No	
Organització de masses	Si/No			
Interès en participar en la coordinació	Si/No			

Cançó (Mercè, Txiki)>> Lourdes Borrell?

Altres coses

Parc de Mariano – menjar (portar-lo)

Introducció (homes no parlen, perquè en català?)

Lectura de ponències a les 10. 5', 25', 15', 25', 5'

>> adhesions, comunicats, premsa, manifest de la coordinadora (dia 3)

Discussió de ponències tot el matí

Tarda: plenari discussió col·lectiva >> temps d'intervenció (marcar-lo)

Conclusions >>Miting setembre local de reunió de la coord.

R.4 >>trucaran demà al matí

R. Barcelona>> divendres 1h (Casp nº6). P.Palacios. Mercè, Conxita, Carmina

Guarderia

10-12 }

12-2 } 6 PSUC, PSAN

2-5}

5-8} 6 LCR, MCC

3(LCR), 3(PSAN), 5(MCC), 5(PSUC)

300 castellà

200 català

9 del matí Casa de la Cultura

C-1: sex i planif

C-2: educ i famil

C-3: dona i treb

C-4: dona i const

Experiències i coordinació

C-1: Maria, Prat

C-2: Mercè, Conxita

C-3: CCOO, Marisol

C-4: Joana, Pilar

LLIBRETA 3

2 de juliol de 1978

I Jornada de Dones del Baix Llobregat

[Enganxina](#)

La Jornada va començar a les 10 h del matí a la Casa de la Cultura de Sant Boi.

L'esquema de treball que es va seguir comportava, en primer lloc, la lectura de les ponències i les adhesions a l'acte, i després la reunió de grups per temes.

A les 14 h es va parar per fer un dinar de camp al Parc de Marianao de Sant Boi i a la tarda es va continuar el treball de les comissions i es van llegir les conclusions de cada grup.

La cloenda va ser als voltants de les 19 h.

En el Capítol 6.1 d'aquest treball s'han posat els documents originals de les ponències i els suports que es van rebre per escrit a la I Jornada de Dones del Baix Llobregat.

10 de setembre de 1978

Article a *Mundo Diario: I Jornadas de la Condición Femenina. Maniobra «feminista» de UCD. La Coordinadora de Barcelona prepara un pasacalles de protesta para el sábado a las ocho.*

[A3C1Ap3N436](#), S'hi pot llegir la participació de la Coordinadora Feminista del Baix Llobregat.

30 de setembre de 1978

Conferència Local del PSUC de Sant Boi. Document de la Comissió Local per a l'Alliberament de la Dona, llegit per PMQ.

[A2C3Ap3N330a-d](#)

16 d'octubre de 1978

Proposta de preparació de la *Conferencia Nacional del PCE sobre la Liberación de la Mujer*. Procés fins a l'Assemblea del 26 de novembre. Document signat per Anna González i Mercè Olivares, en nom del Secretariat de la CNAD –Comissió Nacional per a l'Alliberament de la Dona–.

[A2C3Ap5n337a](#)

17 d'octubre de 1978

Annex al document anterior i amb la mateixa signatura, convocatòria de reunió de la Comissió Nacional per a l'Alliberament de la Dona.

[A2C3Ap5n337b](#)

[A2C3Ap5N342a-g](#), Document en què es basarà la *Conferencia Es-*

tatal del PCE. La Liberación de la Mujer, Proyecto de Programa del PCE - Comisión de la Mujer del Comité Central.

11 de novembre de 1978

Reunió de la Comissió Comarcal per a l'Alliberament de la Dona; en aquesta reunió es constitueix «oficialment» la Comissió Comarcal; això és així perquè ja s'ha celebrat la III o IV (?) Conferència del PSUC del Baix Llobregat i s'han referendat les diferents responsabilitats de cada comissió del Comitè Comarcal.

Ordre del dia:

- 1) Const. de la comissió
- 2) Constitució
- 3) Discuss Madrid

LLIBRETA 5

18 de novembre de 1978

Reunió de la Comissió del PSUC del Baix Llobregat per a l'Alliberament de la Dona. Es fa l'anàlisi i la discussió del document: *La Liberación de la Mujer, Proyecto de Programa del PCE - Comisión de la Mujer del Comité Central.*

LLIBRETA 5

[A2C3Ap5N343a-h](#), Com van quedar finalment redactades les esmenes del Baix Llobregat al *Proyecto programa del PCE sobre la Liberación de la Mujer.*

25 de novembre de 1978

Reunió de la Comissió Nacional per preparar l'Assemblea Nacional. Es parla de:

- 1) Situació política i presentació programa del PCE (Dolors Calvet)
- 2) Presentació d'esmenes
- 3) Temes tractats a la Comissió, feina feta, reunions (assistència)
- 4) Treure una declaració de valoració de la Constitució

LLIBRETA 5

26 de novembre de 1978

Assemblea Nacional de Dones del PSUC a la seu del Comitè Central. Hi assisteixen unes 60 dones de tot Catalunya. Se sotmeten a debat les esmenes que el Secretariat de la Comissió Nacional proposa al *Proyecto-programa del PCE sobre la Liberación de la Mujer*. Cada Comissió aporta les esmenes i el resum de les seves discussions.

LLIBRETA 5

[A2C3Ap5N338a-d](#), Esmenes que el Secretariat de la Comissió per a l'Alliberament de la Dona, del PSUC, proposa al «Projecte de programa del PCE» elaborat per la *Comisión de la Mujer del Comité Central del PCE*.

[A2C3Ap5N339a-g](#), *Enmiendas al Proyecto-programa del PCE sobre la Liberación de la Mujer aprobadas en una asamblea del PSU de Cataluña, celebrada el 26 de noviembre de 1978, con objeto de discutir dicho proyecto-programa.*

6 de desembre de 1978

Referèndum constitucional

[A2C3Ap5N340a-c](#), Circular del PCE anunciant *Conferencia del Partido sobre el Trabajo en el Frente Femenino*.

13 de desembre de 1978

Reunió de la Comissió Comarcal del Baix Llobregat, revisió d'esmenes i informació de l'Assemblea Nacional i la *Conferencia Estatal*.

LLIBRETA 5

16, 17 i 18 de desembre de 1978

Conferència Estatal de Mujeres.

[A2C3Ap5N345](#), 17 de desembre de 1978, article a *Mundo Obrero* sobre la *Conferencia Estatal*.

[Credencial](#) per a la *Conferencia Nacional sobre los Problemas de la Mujer*.

LLIBRETA 5

1978-1979 (?)

La nuova legge sull'aborto una conquista per le donne. A cura della sezione femminile della Direzione del PCI.

[A2C2Ap2N264a-p](#)

4.3. Any 1979. Comissió Comarcal, seqüència de reunions

13 de gener de 1979

Reunió de la Comissió Comarcal per a l'Alliberament de la Dona.

Ordre del dia:

- 1) Informació Conferència estatal
- 2) Alternat. Municip.
- 3) Escola (no, per després de les municipals)
- 4) Mov. a la Comarca/ CFB

LLIBRETA 5

15 de gener de 1979

La dona i el feminisme en les properes eleccions generals i municipals. Suggestiments de la Comissió Nacional del PSUC per a l'Alliberament de la Dona.

[A3C2Ap1N493a-d](#)

18 (?) de gener de 1979

Reunió de la Comissió Nacional del PSUC per a l'Alliberament de la Dona. Valoració de la *Conferencia del PCE sobre la Liberación de la Mujer*.

[A2C3Ap5N346a-b](#)

3 de febrer de 1979

Reunió de la Comissió Comarcal per a l'Alliberament de la Dona.

Ordre del dia:

- 1) Atur
- 2) Planificació Familiar, Avortament, educació sexual
- 3) Divorci

S'acorda: fer un tríptic de propaganda electoral i una reunió amb les dones candidates a les eleccions municipals.

LLIBRETA 5

12 de febrer de 1979

[Poder](#) de la Junta Electoral Provincial de Barcelona en favor de PMQ per a la representació de l'Agrupació d'Electors per l'Entesa.

13 de febrer de 1979

Reunió de la Comissió Comarcal amb candidates a les municipals. Hi assisteixen dones de: el Prat, Sant Feliu, Sant Andreu, Viladecans, Esplugues, Molins, Abrera, Sant Just.

Dones a les llistes electorals del PSUC del Baix Llobregat i la posició que ocupen respecte del total. Relacions manuscrites.

[A2C3Ap2N327a](#), [A2C3Ap2N327b](#), [A2C3Ap2N327c](#), [A2C3Ap-2N327e](#), [A2C3Ap2N327f](#), [A2C3Ap2N327g](#)

1 de març de 1979

[A2C3Ap2N325a-b](#) Tríptic de propaganda electoral. Comissió Nacional.

[A2C3Ap2N326a-b](#) Tríptic de propaganda electoral. Baix Llobregat.

17 de març de 1979

Reunió de la Comissió Comarcal.

Ordre del dia:

- 1) Campanya
- 2) Divorci
- 3) Comissió mixta - Centre Pilot

LLIBRETA 4

26 de març de 1979

Trobada de la Comissió de Sanitat del Comitè Central del PSUC amb Maria Dolors Calvet i Pilar Macià, en representació de la Comissió Nacional.

[A3C2Ap1N483a-b](#)**3 d'abril de 1979**

Eleccions municipals.

Dones del PSUC del Baix Llobregat escollides en les primeres eleccions municipals:

Esplugues: Antonia María Guerrero

Cornellà: Carmen Pérez

Molins de Rei: Antonia Castellana (alcaldessa)

El Prat: Pilar Yagüe

Sant Feliu: Maria Comellas

Sant Vicens: Aurora Esteve

Sant Boi: Feliciano Mora

LLIBRETA 4

20 d'abril de 1979

Reunió de la Comissió Comarcal.

Ordre del dia:

- 1) Eleccions municipals
- 2) Escola. Dades, programa
- 3) Jornada de Planificació familiar
- 4) Manifest Madrid

LLIBRETA 4

S'interrompen les reunions per fer les sessions de l'Escola.

Convocatòria a «*Los comités locales y de agrupaciones de las organizaciones del PSUC en el Baix Llobregat*». [A3C1Ap3N422](#), hi ha la informació de les sessions de l'Escola. Les ponents i els temes que realment es van dur a terme són els que s'indiquen a continuació:

04-5-79 La opresión de la mujer y la lucha de clases. Pilar Macià

11-5-79 Discusión del proyecto Ley sobre divorcio. Maria Comellas i Assumpció Sallés

18-5-79 La mujer y el trabajo (asalariado y doméstico) Encarna Moyano i Aurora Gómez.

25-5-79 La Mujer y la sanidad. Experiencias de Planificación Familiar en la comarca. Marta Estruch, Maruja Pelegrín i Lluís Isern.

01-6-79 La organización de las mujeres en defensa de sus intereses. Pilar Macià

08-6-79 La liberación de la mujer y la via democrática al socialismo. Dolors Calvet

Total militants assistents a l'escola: 205 (163 dones i 42 homes)

28 d'abril de 1979

Reunió de la Comissió Nacional per a l'Alliberament de la Dona.

Es proposa una ampliació de la CNAD amb dones de Lleida, Girona i Tarragona i del Secretariat de la Comissió; es valora que no és prou adequat el criteri geogràfic exclusivament, que cal ampliar-lo també amb dones vinculades als moviments. S'acorda incorporar al Secretariat de la Comissió Nacional: Clara Perramón (l'Hospitalet), Pilar Macià (Baix Llobregat), dues dones de Barcelona i Aurora Gómez (CCOO).

LLIBRETA 4

9 de maig de 1979

És una reunió del nou Secretariat de la Comissió Nacional (?)

Ordre del dia:

- 1) Cartes
- 2) Divorci (acte 7 de juny) – Dret de Família (acte 6 de juny)
- 3) Planificació Familiar
- 4) Moviment Obrer
- 5) Secretariat

LLIBRETA 4

27 de maig de 1979

Resolució del Comitè Comarcal del PSUC del Baix Llobregat, en l'últim punt de la qual es pot llegir la crida a la divulgació i la participació a la manifestació en favor del divorci convocada per la Coordinadora Feminista del Baix Llobregat per al 9 de juny a les 7 h de la tarda a Sant Ildefons (Cornellà).

[A1C1Ap3N40a-c](#)**Maig de 1979**

[A2C1Ap4N205a-c](#), Informe del Consultori de Planificació de la Natalitat del Prat de Llobregat.

[A3C1Ap3N475](#), Paper de carta del *Consultorio P.F. Asoc. Vecinos* Llevant del Prat de Llobregat

Maig de 1979

Presentació del curtmetratge *L'agressió quotidiana*. Noticiari de Barcelona núm. 47 (Institut del Cinema Català), dirigit per Carles Duran. Hi participen usuàries, consultores, metges i metgesses del Consultori del Prat. S'hi pot veure Carmina Balaguer, Marta Estruch i Maruja Pelegrín.

[Fragment del curtmetratge.](#)

7 de juny de 1979

[A1C2Ap5N140](#) «*El derecho al divorcio*». Article a *Treball*.

9 de juny de 1979

En la reunió de la Comissió Nacional s'acorda preparar documents i realitzar diverses reunions amb la finalitat d'elaborar un material unificat sobre planificació familiar, que s'encarrega a PMQ.

A la reunió del 9 de juny es convida: Júlia, Marina Curià, Marta Palau, Rosa Ros, Elvira Méndez, Maruja Pelegrín, una dona de Manresa, una de les Corts, una de l'Hospitalet, Asun Amilivia, Carmelo, Lluís Isern.

LLIBRETA 5

I s'aporten i es discuteixen, entre d'altres, els documents:

[A2C1Ap5N215a-g](#), Document sobre planificació familiar escrit per Lluís Isern (Comissió de Sanitat del Comitè Central).

[A2C1Ap5N217a-c](#), Guió de discussió d'un avantprojecte d'assistència socio sanitària a la dona, recull realitzat per PMQ.

LLIBRETA 5

19 de juny de 1979

Hi ha una reunió –continuació de l'anterior (?)–. A la LLIBRETA 5 no més hi figura l'ordre del dia:

- 1) Bibliografia
- 2) Documents tècnics
- 3) Carta

2 de juliol de 1979

Reunió de la Comissió Comarcal per a l'Alliberament de la Dona.

- 1) Informació
  - 2) Treball realitzat durant l'any
  - 3) Festa de Treball
- a) Perspectives

LLIBRETA 5

Setembre de 1979

[A2C1Ap5N218a-c](#), Avantprojecte d'Assistència Sociosanitària a la Dona. És el primer text, després d'haver passat per diferents comissions, però no el definitiu.

[A2C1Ap5N220a-e](#), És el recull definitiu (data?), que posteriorment s'enviarà a les diferents localitats per acabar fent-ne un fulletó també sobre l'avortament i que figura més endavant.

Setembre de 1979

Reunió de la Comissió Comarcal amb un únic punt a l'ordre del dia: la Festa de Treball. Es tracta de concretar l'organització de l'estand específic de la Comissió.

LLIBRETA 5

Octubre de 1979 o 80 (?)

Carta que actua com a convocatòria per a les dones PSUC de Sant Boi demanant ajuda per a l'Ajuntament en tema de dones.

[A3C1Ap3N426](#)

11 d'octubre de 1979

A la mesa del Congreso de los Diputados. Jordi Solé Tura. PROPOSICIÓN NO DE LEY. Que por el Gobierno se proceda a la tramitación, con arre-

glo a derecho de indultos personales para todas las mujeres y hombres encartados en las actuaciones que siguen en los autos núm. 178/76 de la Sala 2ª de la Audiencia Provincial de Bilbao.

[A2C2Ap2N262a-h](#)

20 d'octubre de 1979

Es fa una reunió de la Comissió Nacional ampliada per parlar dels centres de planificació. Hi intervenen dones de: Manresa, Sant Feliu, Reus, l'Hospitalet, Cornellà, el Prat de Llobregat, Sant Boi.

LLIBRETA 5

27 d'octubre de 1979

Reunió de dones del moviment obrer, convocada per la Secretaria d'Organització a iniciativa de la Comissió del Comitè Central per a l'Alliberament de la Dona.

[A3C2Ap1N480](#)

3 de novembre de 1979

Acta de la reunió de la Comissió del Comitè Central per a l'Alliberament de la Dona. La discussió se centra en l'organització interna de què s'ha de dotar el partit per tirar endavant el treball sobre l'alliberament de la dona.

[A3C2Ap1N481a](#)

4 de novembre de 1979

Notas para una discusión sobre el movimiento feminista en el Estado Español. Reunión de la Comisión por la Liberación de la Mujer del C.C del PCE.

[A3C2Ap1N491a-e](#)

9 de novembre de 1979

Reunió de dones alcaldesses i regidores del PSUC. Convocada per la Comissió del C.C. per a l'Alliberament de la Dona, mitjançant la Secretaria de Política Municipal i Moviment Popular.

[A3C2Ap1N479](#)

Aquesta reunió servirà per donar idees per elaborar la ponència que després es presentarà a les Jornades de Granada. Amb la incorporació d'un estudi estadístic del nombre de dones presents a les llistes

electorals a Catalunya i altres informacions, s'acabarà editant el fullotó:

Els ajuntaments i les dones. Comissió Nacional per a l'Alliberament de la Dona (PSUC).

[A3C1Ap3N474a-x](#)

26 de novembre de 1979

Als apunts només hi figura el nom d'Elvira Méndez.

LLIBRETA 5

7 i 9 de desembre de 1979

II Jornadas Estatales para la Liberación de la Mujer, Granada.

[Fotos](#) de les Jornades

Dolors Calvet hi llegeix la ponència: «*Coordenadas del Movimiento Feminista Hoy*».

[A3C2Ap1N485a-c](#)

Pilar Macià hi llegeix la ponència: «*Nuevas posibilidades para la Mujer desde los Ayuntamientos Democráticos (Presentada por la Comisión del Comité Central del Partit Socialista Unificat de Catalunya de l'Alliberament de la Dona, en base a las opiniones manifestadas por militantes, concejalas y alcaldesas de distintos municipios de España)*».

[A3C1Ap3N474a-x](#)

15 de desembre de 1979

Es fa una reunió a Madrid (PCE) de dones representants de tots els territoris. (Era una Conferencia Estatal?)

Es parla de:

- 1) Valoració de les Jornades (les de Granada)
- 2) Organització
- 3) Centres de Planificació

A la LLIBRETA 5 hi ha uns breus apunts: aquesta conferència i el document que n'ha sortit es valoren bé.

1979

Información de la CGT ante la votación de la Ley de Aborto en Francia. Secretaría de la Mujer de la Confederación Sindical de Comisiones Obreras.

[A2C2Ap5N295a-b](#)**1979**

Una de les taules que es va utilitzar al Baix Llobregat per demanar signatures a favor de l'avortament. «*Las mujeres somos las únicas que en todas y cada una de las circunstancias tenemos que abortar...*»

[A2C2Ap4N283a](#)**4.4. Any 1980. Comissió Comarcal, seqüència de reunions****9 de gener de 1980**

Convocatòria per a una reunió de la Comissió Nacional per a l'Alliberament de la Dona i per a una assemblea de dones.

[A3C2Ap1N488a](#)[A3C2Ap1N484](#), Tramesa de documentació

I en aquesta convocatòria hi podia haver també la documentació adjunta següent (?):

[A2C2Ap5N294a-x](#), Estudi comparatiu de la situació de les lleis d'avortament al món.[A2C2Ap5N293a-u](#), Recull de notícies de premsa internacional sobre la mateixa qüestió.**13 de gener de 1980**

En una reunió del Secretariat (?) de la Comissió Nacional es prepara l'ordre del dia per a una reunió de la Comissió ampliada:

- 1) Valoració de la repercussió de la Conferència
- 2) Seguiment dels acords de l'última reunió
- 3) Necessitat del debat al P(artit) com es pot fer? Organització M.F., Jornades Estatals.
- 4) Pressupostos d'una llei d'avortament
- 5) Política municipal

18,19 i 20 de gener de 1980

Informe a la V Conferència comarcal del PSUC del Baix Llobregat sobre la liberación de la mujer. (Llegit per PMQ.)

[A2C3Ap5Np348a-d](#), el que es va repartir.

[A3C1Ap3N476a-f](#), l'original escrit a màquina.

[A2C3Ap5N349a-d](#), Carta de convocatoria y propuesta de reglamento de la V Conferencia Comarcal del PSUC del Baix Llobregat.

[A2C3Ap5N350](#), Estadillo de organización. Relació de pobles i nombre de militants i d'agrupacions per localitat i per empresa.

[A2C3Ap5N351a-b](#), Resolució política de la V Conferència Comarcal.

[Credencial](#) per a la V Conferència Comarcal.

25 de gener de 1980

El PCE informa. *Proyecto de Ley de Divorcio*.

[A1C2Ap3N126a-v](#)

27 de gener de 1980

Resum de l'Assemblea de Dones per parlar del Projecte de Llei sobre l'Avortament.

[A3C2Ap1N489](#)

[A3C2Ap1N490a-b](#)

28 de gener de 1980

Apunts de la primera sessió del Comitè Comarcal del Baix Llobregat, després de la V Conferència del PSUC del Baix Llobregat celebrada recentment; es llegeixen les diferents responsabilitats. Pilar Macià Querol continua com a responsable comarcal per a l'Alliberament de la Dona.

LLIBRETA 6

29 de gener de 1980

Aborto: una legalización necesaria. Comisión Estatal de la Mujer del PCE. Còpia d'un article a *Mundo Obrero* (?).

[A2C2Ap2N265](#)

30 de gener de 1980

La Comissió Nacional per a l'Alliberament de la Dona inicia unes sessions de formació.

Apunts de les sessions:

[A3C1Ap1N370a-c](#), Sessió 1: L'opressió de les dones (Margarita Obiols).

1 de febrer de 1980

[A3C1Ap1N371a-f](#), Sessió 2: Història de les dones (Laura Tremosa).

6 de febrer de 1980.

[A3C1Ap1N372a-f](#), Sessió 3: Del socialisme utòpic al capitalisme (Maria Rodríguez).

8 de febrer de 1980

Sessió 4: Naixement del moviment de les dones (no hi figura la ponent).

LLIBRETA 5

13 de febrer de 1980

Sessió 5: El feminisme avui (Dolors Calvet).

LLIBRETA 5

8 de febrer de 1980

Reunió del Secretariat de la Comissió Nacional. Es parla de:

- 1) Avortament
- 2) Ass. de dones, treballs de reorganització

LLIBRETA 5

Anteproyecto de Ley de Regulación de la Interrupción Voluntaria del Embarazo

[A2C2Ap1N254a-b](#), el 4 de març, Dolors Calvet n'envia l'avantprojecte i explica a les organitzacions que s'està preparant un fulletó per facilitar-ne la discussió.

10 de febrer de 1980

Reunió extraordinària del Comitè Comarcal del PSUC del Baix Llobregat amb la presència d'Antoni Gutiérrez Díaz, secretari general, i de Gregorio López Raimundo, president del PSUC. L'objectiu és rebaixar la tensió creada en la V Conferència del Baix Llobregat pels plantejaments polítics divergents.

LLIBRETA 6

13 de febrer de 1980

Hi ha una reunió a Madrid (PCE). Es tracta de parlar sobre les esmenes a la despenalització de l'avortament i la futura llei.

LLIBRETA 5

[A2C2Ap1N255a-e](#), esborrany d'avantprojecte que es va anar redactant.

27 de febrer de 1980

Article a *Mundo Obrero*: «*La Planificación Familiar en Cataluña, hacia una coordinación comarcal*».

[A2C1Ap6N225](#)

1 de març de 1980

Tríptic electoral al Parlament de Catalunya, resum del programa del PSUC del Baix Llobregat. Propaganda electoral del Baix Llobregat, hi ha informació de la Comissió Comarcal.

[A2C3Ap2N328a-d](#)

2 de març de 1980

Programa de actos electorales de la agrupación Centro-Vinyets (Sant Boi) para las próximas elecciones al Parlament.

[A2C3Ap3N333](#)

3 de març de 1980

Acta en la qual s'informa que en la reunió del Comitè Comarcal del PSUC del Baix Llobregat, del 25 de febrer de 1980, s'ha acordat crear una Secretaria Comarcal per a l'Alliberament de la Dona formada per 10 dones. Es proposa l'ordre del dia d'una reunió de la Comissió Comarcal, la primera després de la V Conferència del PSUC. Es diu que, a partir d'ara, la Comissió Comarcal estarà constituïda per les responsables dels Comitès locals, les dones de cada localitat que estiguin interessades a participar-hi i es convida també les dones regidores de la comarca.

[A3C1Ap2N390](#)

Del 12 de març al 2 d'abril de 1980

Curset d'informació sobre planificació familiar, organitzat pel Departament de Sanitat i Assistència Social de la Generalitat de Catalunya. Programa de dies i sessions.

[A2C1Ap3N199a-b](#)

20 de març de 1980

Eleccions al Parlament de Catalunya. Dolors Calvet, escollida diputada per la circumscripció de Barcelona.

[A3C1Ap1N373a-i](#). El Parlament de Catalunya. Fulletó editat per la Generalitat de Catalunya.

22 de març de 1980

Acta de la reunió de la Comissió Comarcal per a l'Alliberament de la Dona, que descriu la composició del Secretariat de la Comissió Comarcal, el funcionament de la Comissió, informació de diferents localitats, i els eixos de treball.

[A3C1Ap2N392a-b](#)

Març (?) de 1980

El PCE informa: Proyecto de Ley de Divorcio. Presentado por el Grupo Parlamentario Comunista (PCE-PSUC).

[A1C2Ap3N126a-v](#)

Març de 1980

Campanya de la Generalitat fomentant la informació sobre mètodes anticonceptius. Dones del Secretariat de la Comissió Nacional participen en alguns aspectes dels cartells i els fulletons, també a proposta de Pilar Villuendas – creació i disseny gràfic del material.

[A2C1Ap2N196a-j](#)

[A2C1Ap2N197g-h](#)

[A2C1Ap2N197a-b](#)

[A2C1Ap2N197c-d](#)

[A2C1Ap2N197e-f](#)

Els cartells:

[A2C1Ap2N198a](#)

[A2C1Ap2N198b](#)

[A2C1Ap2N198c](#)

Març-abril de 1980

[A2C1Ap6N227](#), Article a *Mundo Diario* (no hi ha data): «*Tarradellas dio la orden de paralización de la campaña de la Conselleria de Sanitat. La Planificación familiar, frenada*».

[A2C1Ap6N228](#), Article a *El Periódico* (3 d'abril de 1980): «*La campaña de anticonceptivos tiene la luz verde. El conseller Espasa asume la responsabilidad de las medidas*».

Del 10 d'abril al 29 de maig de 1980

Curs per a consultores de planificació familiar al Baix Llobregat.

[A2C1Ap7N248](#), Cartell

12 d'abril de 1980

Acta de la Reunió de la Comissió Comarcal per a l'Alliberament de la Dona. Es dona compte dels acords a què s'ha arribat després de la lectura del document «*La Mujer y el Partido*» (PCE) i que fan referència al significat pràctic del treball feminista dins el PSUC del Baix Llobregat.

[A3C1Ap2N395i-j](#)

[A3C1Ap2N395k](#), Resum estadístic del nombre de dones del PSUC del Baix Llobregat respecte del total, edat mitjana...

[A3C1Ap2N395g-h](#), Proposta de campanya per a una Llei d'Avortament. Comunicat de la Comissió Nacional per a l'Alliberament de la Dona i la *Comisión para la Liberación de la Mujer del PCE*.

[A3C1Ap2N395c-f](#), Informació de la Comissió Comarcal a totes les localitats: *A petición de las comisiones para la liberación de la mujer del PCE y del PSUC será la primera vez que podemos discutir una ley* [es refereix a la de despenalització de l'avortament] *antes de su presentación en el Parlamento*. Es posa com a data límit el 10 de maig.

23 d'abril de 1980

«*Alternativa del PCE para el divorcio cuando hay acuerdo*». Notícia a *El Periódico*.

[A1C2Ap4N135](#)

26 d'abril de 1980

Acta de la Comissió Comarcal per a l'Alliberament de la Dona. Planificació de la campanya de discussió i difusió del projecte de llei d'interrupció voluntària de l'embaràs. Convocatòria i ordre del dia de la propera reunió.

[A3C1Ap2N399](#)

[A3C1Ap2N417a-f](#), Es fa un petit guió per a la discussió de l'Avant-projecte de llei d'Avortament i un resum de com està la situació a diferents països del món.

3 de maig de 1980

Acuerdo del Comité Local del PSUC de Cornellà sobre «El proyecto de ley de regulación voluntaria del embarazo». Informa que majoritàriament s'està d'acord amb el contingut del Projecte de llei d'Avortament elaborat pel PCE.

[A3C1Ap2N393a](#)

9 de maig de 1980

Convocatòria i ordre del dia per a una reunió de la Comissió Nacional.

[A3C2Ap1N482](#)

9 de maig de 1980

Opinión de las camaradas militantes de Castelldefels sobre el proyecto de ley de regulación voluntaria del embarazo. Informa de la necessitat de la «planificació familiar local», està en contra de la clàusula de consciència, dóna propostes per solucionar el problema de les dones sense Seguretat Social i el de les menors d'edat que necessiten avortar.

[A3C1Ap2N394a](#)

10 de maig de 1980

Article a *Mundo Diario*. «Más de seis mil mujeres por el derecho a la vida».

[A2C2Ap1N253](#)

13 de maig de 1980

Acuerdo del Comité Local del Prat sobre el proyecto de ley de regulación voluntaria del embarazo. Situa en primer lloc la informació sobre

els mètodes anticonceptius, fa sis consideracions per a la millora de l'avantprojecte.

[A3C1Ap2N396a](#)

15 de maig de 1980

Article a *Treball*: «La majoria de dones utilitzen mètodes anticonceptius ineficaços. Parir a la bona de Déu».

[A2C1Ap6N235](#)

16 de maig de 1980

Article a *Mundo Obrero*: «Proposición de Ley de Regulación de la Interrupción Voluntaria del Embarazo».

[A2C2Ap1N256a](#)

17 de maig de 1980

Acta de la Comissió Comarcal per a l'Alliberament de la Dona.

[A3C1Ap2N397a-b](#)

18 de maig de 1980

[A3C1Ap2N415](#), Article a *El País*: «El mutuo acuerdo, los plazos y la potestad del juez, temas clave de la ley de divorcio».

[A3C1Ap2N412a-b](#) Taula comparativa de les propostes dels diferents partits. En aquest article no hi ha la data ni el diari d'on s'ha tret.

[A3C1Ap2N413](#), «Aspectos sociológicos del divorcio» (Inés Alberdi), a *El País* 6-4-1980.

22 de maig de 1980

Acord de la Comissió Local per a l'Alliberament de la Dona, assumit pel Comitè Local, sobre *el proyecto de ley de regulación voluntaria del embarazo*.

Es planteja l'obligatorietat de la informació sobre mètodes anticonceptius, eliminar la clàusula de consciència, no límit d'edat.

[A3C1Ap2N398](#)

22 de maig de 1980

Proposta comunista de la Llei d'interrupció de l'embaràs. Reconèixer una realitat social. Article a *Treball* signat per V. B.

[A2C2Ap5N298](#)

Maig-juny de 1980

Publicació del document: «Ser mare és una decisió lliure, no una imposició». Llei d'Avortament. Comissió Nacional per a l'Alliberament de la Dona.

En aquest document, pàgines 9 a 15, s'hi recull el resum de les diverses reunions sobre planificació familiar que s'havien fet.

[A2C3Ap7N365a-o](#), Primera edició

[A2C3Ap7N366a-p](#), Segona edició

[A2C2Ap2N268](#), El cartell

7 i 8 de juny de 1980

Informe de la Comissió Local de Martorell per a l'Alliberament de la Dona (V Conferència local).

«Al negar el valor económico de los trabajos que generalmente ha realizado la mujer y admitir que esta nace con rasgos físicos y espirituales que la destinan por naturaleza a cumplir cierto tipo de labores, impide la plena comprensión del funcionamiento de la economía y el planteamiento de la lucha feminista.

[...] Dentro del partido se reproduce un mismo esquema machista de la ideología dominante. La militancia y cualquier actividad social de la mujer, está supeditada a la del padre o marido [...].»

[A3C1Ap2N400a-d](#)

14 de juny de 1980

Acta de la Comissió Comarcal per a l'Alliberament de la Dona.

Es parla de l'assistència a les reunions, de l'Escola de formació del PSUC sobre l'Alliberament de la Dona –calendari i temes–, Jornades de CCOO del 28 i 29 de juny a Madrid: *La incidencia de la crisis en el desempleo de la Mujer, del Proyecto de Divorcio y Modificación del Matrimonio* (UCD) i d'una campanya comarcal i del *Proyecto de tesis y Estatutos del 5º Congreso del PSUC*.

[A3C1Ap2N401a-c](#)

19 de juny de 1980

Comissió Nacional per a l'Alliberament de la Dona.

Es fa un resum dels acords de les reunions del Secretariat dels dies 6 i 14 de juny i es convoca una reunió de la Comissió per al 2 de juliol, a les 20 h.

[A3C1Ap1N375a-b](#)

30 juny de 1980

Acuerdo del Comité Local de Sant Andreu de la Barca sobre «Proyecto de ley de regulación voluntaria del embarazo». D'acord amb què l'avortament sigui legalitzat, Informació sobre anticoncepció, si a la reserva de no participació per part del personal facultatiu, les institucions sanitàries públiques han de prestar el servei...

[A3C1Ap2N402](#)

10 de juliol de 1980

Acta de la Comissió Comarcal per a l'Alliberament de la Dona. Consideracions sobre el Projecte de Llei de Divorci i la necessitat de presentar-hi esmenes. Reunió amb el PSC-PSOE a propòsit de la possible municipalització del Centre de Planificació Familiar de Cornellà. Aspectes del V Congrés. Jornades de CCOO sobre *Mujer y Empleo*.

[A3C1Ap2N404a-c](#)

19 de juliol de 1980

Festa *Noi Donne* (Roma), Itàlia.

Hi assisteix una delegació del PCE formada per: Carmen Roney (Madrid), Begoña San José (Madrid), Pilar Palomo (Andalusia), Pilar Pérez (País Basc), Pilar Macià (Catalunya). El desplaçament es fa amb el cotxe de Carmen Roney.

[A1C3Ap2N170a-e](#), *Intervención de la delegación del PCE en la fiesta de la Mujer del PCI. Roma, 19 de julio de 1980.* Taula presidida per Nilde Iotti.

[A1C3Ap2N167b](#), Enganxina.

[A1C3Ap2N178a-f](#), Fotocòpia d'un esborrany del programa de la *Festa Nazionale Delle Donne*. L'Unità.

Alguns dels fulletons que vam portar de Roma i que hem conservat:

[A1C3Ap2N163a-d](#), *Dal movimento ovunque con noi donne.*

[A1C3Ap2N171a-r](#), *2 Leggi per la donna. Cosa dicono le leggi sui consultori, la tutela della maternità e l'aborto.*

[A1C3Ap2N176a-k](#), *Comune di Firenze. Preparazione alla nascita.*

[A1C3Ap2N177a-i](#), *Regione Lazio. Il consultorio Familiare.*

[A1C3Ap2N165a-b](#), *Posizione dell'organizzazione democratica delle donne Iraniane per quanto riguarda la nuova costituzione.*

22 de juliol de 1980

Breu informació a *El Periódico*. «Mujeres y Rusia»

[A3C1Ap1N376](#)

5 de setembre de 1980

Comunicació de la Comissió Comarcal per a l'Alliberament de la Dona al Secretariat del Comitè Comarcal del PSUC del Baix Llobregat. Petició de pressupost específic per a la compra de revistes i llibres, la reprografia de les actes...

[A3C1Ap2N406a](#)

5 de setembre de 1980

Acta de la Comissió Comarcal per a l'Alliberament de la Dona. S'informa del retard que ha sofert la realització del V Congrés del PSUC. La unificació de totes les Comissions per a l'Alliberament de la Dona en un únic estand a la Festa de Treball, a Montjuïc. S'informa que s'ha demanat un pressupost per a la compra de bibliografia.

[A3C1Ap2N405a](#)

25 de setembre de 1980

Article a *Treball* –òrgan central del PSUC– sobre la Festa de Treball a Montjuïc. La Comissió Nacional hi tenia un estand específic.

[A2C3Ap5N354a-d](#)

[Fotografies](#)

2 d'octubre de 1980

Mouvement Français pour le Planning Familial.

[A2C2Ap1N258a](#)

6 d'octubre de 1980

Acta de la Comissió Comarcal per a l'Alliberament de la Dona. Campanya prodivorci. Tesis del V Congrés. Resposta del Secretariat a la petició de subvenció mensual a la Comissió Comarcal.

[A3C1Ap2N408a-b](#)

10 d'octubre de 1980

«El divorcio necesita un consenso». Article a *Mundo Obrero*.

[A1C2Ap5N148a-c](#)

13 d'octubre de 1980

Acta de la Comissió Nacional per a l'Alliberament de la Dona. Valoració del treball de la Comissió en relació amb la Festa de Treball. Aspectes positius i negatius. Balanç econòmic.

[A3C2Ap1N492a-c](#)

7 de novembre de 1980

Acta de la Comissió Comarcal per a l'Alliberament de la Dona. Es defineix l'Acte Comarcal d'informació sobre el Divorci, que es realitzarà a Sant Boi de Llobregat.

[A3C1Ap2N409](#)

8 de novembre de 1980

«Sobre el aborto», article signat per 96 persones a *El País, Tribuna Libre*.

[A2C2Ap1N259](#)

19 de novembre de 1980

Comunicació de la *Comisión para la Liberación de la Mujer. Comité Central del PCE*. Es fa referència a la situació del *Centro de Planing de Los Naranjos*, es demana la legalització de l'avortament, la creació de centres de planificació i altres informacions.

[A2C1Ap1N194b](#)

Sense data, creiem que el 1980

Fulletó: *El PCE por una Ley de divorcio progresista*.

[A2C1Ap1N195a-b](#)

1 de desembre de 1980

Convocatòria a una reunió de la Comissió Nacional ampliada

Ordre del dia previst:

- 1) Situació del Projecte de Llei de Divorci.
- 2) Noves detencions a Sevilla i campanya de la Coordinadora, per denunciar la legalització de l'avortament.
- 3) Comunicació que cal presentar en el Congrés.
- 4) Informacions vàries.
- 5) Precs i preguntes.

[A2C1Ap1N194a-c](#)

5 de desembre de 1980

Acte comarcal d'informació sobre la Llei de Divorci (Sant Boi de Llobregat).

[A3C1Ap1N378a](#), Invitació a l'acte.

[A3C1Ap1N379](#), Cartell de l'acte.

11 de desembre de 1980

Acta de la Comissió Comarcal per a l'Alliberament de la Dona.

Es valora la Campanya de la Llei de Divorci al Baix Llobregat. Es parla del V Congrés. Es fa una proposta de treball de la Comissió Comarcal a partir de gener de 1981 i una proposta de Conferència Nacional.

[A3C1Ap2N410a-b](#)

Desembre de 1980

Breu resum del nombre de dones del Baix Llobregat escollides per participar a la delegació del Baix Llobregat del V Congrés del PSUC. Total persones delegades: 102, de les quals: 96 homes i 6 dones.

[A3C1Ap2N420](#) Recull de José Chabás Bergón (responsable polític de Sant Boi i membre del Comitè Comarcal del PSUC del Baix Llobregat).

4.5. Any 1981. Comissió Comarcal, seqüència de reunions**2-6 de gener de 1981**

[A3C2Ap7N551c](#), Obertura del V Congrés del PSUC per part del president del PSUC, Gregorio López Raimundo. Article a *Treball*.

[Credencial](#) per al V Congrés.

17 de gener de 1981

Acta de la Comissió Comarcal per a l'Alliberament de la Dona.

A3C1Ap1N380

Antes del 5º Congreso del PSUC, esta comisión decidió iniciar, a partir de enero, un estudio sobre la situación de la mujer en nuestra comarca e inaugurar un centro de discusión feminista. Hoy, el desenlace del 5º Congreso nos obliga a incrementar la discusión, a profundizar en las tesis que conforman el patrimonio político de nuestro partido y a esforzarnos no sólo por recuperar ese patrimonio, perdido en el 5º Congreso, sino a profundizar en la relación eurocomunismo-feminismo. Es por ello que, en tanto no estemos en condiciones de celebrar un nuevo Congreso, hemos decidido paralizar las iniciativas mencionadas anteriormente y trazar un plan de discusión que conlleve una mayor frecuencia en nuestras reuniones. Así, la próxima convocatoria será: lunes 27 de enero, a las 7h de la tarde, en Sant Boi.

El tema de debate será: la situación internacional, el feminismo como valor de paz.

Os esperamos

22 de gener de 1981

Article a *Treball*: Després del V Congrés del PSUC. Composició del nou Comitè Central.

[A3C2Ap7N551a](#)

24 de gener de 1981

Carta de Mercedes Pérez (responsable de la Comissió local de Castelldefels) en resposta a l'acta del 17 de gener de 1981. Informa que l'acta del 17 de gener no està d'acord amb el V Congrés.

[A3C1Ap1N381a](#)

24 de gener de 1981

Apunts d'una llarga i intensa reunió del Comitè Comarcal del PSUC del Baix Llobregat durant la qual es va valorar la repercussió del V Congrés del PSUC. Hi assisteixen unes 20 persones.

LLIBRETA 7

27 de gener de 1981

Segons la informació de l'acta del 17 de gener, aquest dia hi hauria hagut una reunió de la Comissió Comarcal. No es va fer? No hi havia acta?

8 de febrer de 1981

Partidos políticos, cristianos de base y grupos feministas critican el texto de los obispos contra el divorcio. El inaudito documento de la Conferencia Episcopal. Article a *El País*.

[A1C2Ap5N158c](#)

16 de febrer de 1981

Convocatòria a les Jornades de Feminisme i Política organitzades pel PCE.

[A2C3Ap7N367](#)

23 de febrer de 1981

Intent de cop d'estat.

Igual que es va fer en moltes altres localitats, aquell vespre una bona part dels membres del Comitè Local del PSUC de Sant Boi es van quedar fins ben entrada la nit a l'Ajuntament.

24 de febrer de 1981

Full volant emès pel Comitè Local del PSUC de Sant Boi fent una crida a reunir-se davant de l'Ajuntament.

[A3C2Ap7N555a-b](#)

7 i 8 de març de 1981

Resolució del Comitè Central sobre la situació creada arran de l'intent de cop d'estat del 23 de febrer.

[A3C2Ap6N539a-b](#)

10 de març de 1981

Propuesta hecha por la Comisión por la Liberación de la Mujer al Grupo Parlamentario Comunista con motivo del 8 de marzo. (PCE)

[A3C2Ap5N535a-c](#)

[A3C2Ap5N536a](#), *A la mesa del Congreso de los Diputados.* Jordi Solé Tura.

28 i 29 de març de 1981

Jornades de Feminisme i Política organitzades pel PCE.

Pel Baix Llobregat hi assisteixen: Marta Estruch, Pilar Macià i Mariana Salazar.

[Fotografies](#)

30 de març de 1981

Resum de la reunió de la Comissió Nacional.

Nova organització per fronts de treball i altres temes.

[A3C2Ap5N529a](#), Acta.

[A3C2Ap5N531a-p](#), *La liberación de la mujer a lo largo de la historia del movimiento socialista (Comisión PCE)*.

[A3C2Ap5N532a-l](#), *Mujer y política- Hacia una Teoría de interrelación: Patriarcado capitalista- Movimiento Feminista:Autonomía y doble militancia. (Comisión PCE)*.

[A3C2Ap5N533a-m](#), *Crisis, Feminismo y Partido. (Comisión PCE)*.

[A3C2Ap5N534a-m](#), *Algunas tesis sobre mujer y trabajo doméstico. (Comisión PCE)*.

13 d'abril de 1981

Carta en la qual Enric Cifuentes, en nom de Dolors Calvet, informa sobre la composició de la Comissió per a l'Alliberament de la Dona aprovada pel Comitè Central.

[A1C3Ap1N160a-b](#)

En la carta adjunta diferents documents:

[A1C3Ap1N160c-f](#), Els ajuntaments –La planificació familiar.

[A1C3Ap1N160g-i](#), *Trabajo sindical hacia las mujeres.*

9 de maig de 1981

Carta de Convocatòria a una reunió de Comitè Central del PSUC.

[A3C2Ap7N549](#)

25 de maig de 1981

Acta de la reunió de la Comissió Nacional per a l'Alliberament de la Dona.

[A2C3Ap7N362a-b](#)

5 de juny de 1981

Full volant: «No als judicis per avortament», Comitè Executiu PSUC.
[A3C1Ap1N382a-b](#)

17 de juny de 1981

Convocatòria per a una reunió de la Comissió Nacional per a l'Alliberament de la Dona el 27 de juny.
[A2C3Ap7N363](#)

10, 11 i 12 de juliol de 1981

IV Conferència Nacional del PSUC.
[Credencial](#) per a la IV Conferència Nacional del PSUC.

23 de juliol de 1981

45 aniversari del PSUC. Invitació a una recepció.
[A1C3Ap1N161a](#)

28-31 de juliol de 1981

[Credencial](#) per al X Congreso del PCE.

20 d'octubre de 1981

Dolors Calvet informa sobre el traspàs de funcions i serveis del Ministeri de Cultura a la Generalitat de Catalunya.
[A1C3Ap1N162a-b](#)

27 d'octubre de 1981

Acta de la reunió del Comitè Executiu del PSUC. S'examina la situació del Baix Llobregat.
[A3C2Ap7N550b](#)
[A3C2Ap7N550c](#)

29 d'octubre de 1981

Convocatòria per a una reunió del Comitè Central. Únic punt: Situació interna del partit i proposta del Comitè Executiu del PSUC.
[A3C2Ap7N550a](#)

Desembre (?) de 1981

Petició de Congrés extraordinari –sense signar.

[A3C2Ap7N556](#)

23 de desembre de 1981

Carta de Francesc Frutos anunciant un Congrés extraordinari, el VI del PSUC.

[A3C2Ap3N502a-b](#)